

Efter afstemningen i Folketinget ved 2. behandling den 3. maj 2016

Forslag

til

Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)¹⁾

Afsnit I

Formål, anvendelsesområde m.v.

Kapitel 1

Formål

§ 1. Lovens formål er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer og ved tilladelse til projekter med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling, ved at der gennemføres en miljøvurdering af planer, programmer og projekter, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Stk. 2. Formålet med en miljøvurdering er, at der under inddragelse af offentligheden tages hensyn til planers, programmernes og projekters sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, flora, fauna, jordbund, jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser og arkitektonisk og arkæologisk arv, større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker og ressourceeffektivitet og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

Kapitel 2

Anvendelsesområde

§ 2. Loven finder anvendelse på

- 1) planer og programmer, jf. dog § 3,
  - a) som enten fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter eller medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt na-

turbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger, og

- b) som udarbejdes eller vedtages af en myndighed, udarbejdes med henblik på Folketingets vedtagelse af planer og programmer via en lovgivningsprocedure og udarbejdes i henhold til love, administrative retsfor skrifter eller administrative beslutninger,
- 2) projekter omfattet af bilag 1 og 2, jf. dog § 4, og
- 3) høringer af offentligheden og berørte myndigheder over planer, programmer og projekter under udarbejdelse i en anden stat, der kan få væsentlig indvirkning på miljøet i Danmark.

Stk. 2. Loven finder også anvendelse på ændringer i planer og programmer.

Stk. 3. Planer og programmer efter stk. 1, nr. 1, litra a, som i medfør af lovgivningen tilvejebringes af fysiske eller juridiske personer, er omfattet af loven.

§ 3. Loven finder ikke anvendelse på planer og programmer, der alene tjener et nationalt forsvarsformål eller et civilt beredskabsformål, og på finansielle og budgetmæssige planer og programmer.

§ 4. Loven finder ikke anvendelse på projekter eller dele af projekter, der alene tjener et nationalt forsvarsformål eller alene tjener et civilt beredskabsformål, hvis forsvarsministeren vurderer, at dette vil skade disse formål.

Stk. 2. Lovens bestemmelser om offentlig høring, jf. § 35, finder ikke anvendelse på projekter, der vedtages i enkeltheder ved lov.

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmernes indvirkning på miljøet, EF-Tidende 2001, nr. L 197, side 30, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), EU-Tidende 2012, nr. L 26, side 1, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2014, nr. 124, side 1.

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse på projekter eller dele af projekter, som i anden lovgivning udtrykkeligt er undtaget fra loven.

Stk. 4. Vedkommende minister kan efter forhandling med miljø- og fødevareministeren fastsætte regler, der fraviger lovens bestemmelser om projekter på havområdet.

Kapitel 3

Definitioner

§ 5. I denne lov forstås ved:

- 1) Offentligheden:
  - a) En eller flere fysiske eller juridiske personer (selskaber m.v.), som direkte eller indirekte berøres eller forventes berørt af planen, programmet eller projektet, og
  - b) foreninger og organisationer, der har beskyttelsen af landskab, kulturarv, natur eller miljøinteresser som formål, hvis foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- 2) Berørt myndighed: En myndighed, som på grund af dens specifikke miljøansvar eller lokale og regionale kompetencer kan forventes at blive berørt af planens, programmets eller projektets indvirkning på miljøet, jf. § 31.
- 3) Miljøvurdering af planer og programmer: En proces, der består af udarbejdelse af en miljørapport, gennemførelse af høringer, hensyntagen til miljørapporten og til resultaterne af høringerne ved beslutningstagning samt underretning om afgørelsen i overensstemmelse med denne lov.
- 4) Miljørapport: Den del af dokumentationen vedrørende planer eller programmer, som indeholder de oplysninger, der fremgår af § 12 og bilag 4.
- 5) Miljøvurdering af konkrete projekter: En proces, der består af
  - a) bygherrens udfærdigelse og fremlæggelse af en miljøkonsekvensrapport, jf. § 20,
  - b) myndighedens gennemførelse af høringer af offentligheden og berørte myndigheder og andre af projektet berørte stater i henhold til §§ 35 og 38,
  - c) myndighedens undersøgelse af de i miljøkonsekvensrapporten fremlagte oplysninger og eventuelle supplerende oplysninger, som bygherren om nødvendigt har fremlagt i overensstemmelse med § 24, og af eventuelle relevante oplysninger modtaget via høringer i henhold til §§ 35 og 38,
  - d) myndighedens afgørelse om et projekts væsentlige indvirkninger på miljøet under hensyntagen til resultaterne af den i litra c omhandlede undersøgelse og myndighedens egen supplerende undersøgelse, jf. § 24, stk. 1, og
  - e) afgørelse om tilladelse efter § 25 og afgørelse om tilladelse efter anden lovgivning, som i regler fastsat i medfør af § 15, stk. 4, erstatter en afgørelse om tilladelse efter § 25.

- 6) Projekt:
  - a) Gennemførelse af anlægsarbejder eller andre installationer eller arbejder, herunder nedrivning.
  - b) Andre indgreb i det naturlige miljø eller i landskaber, herunder dem, der tager sigte på udnyttelse af ressourcer i undergrunden.
- 7) Bygherre: Den fysiske eller juridiske person, der ansøger om en afgørelse efter § 21 eller en tilladelse til et privat projekt, og den offentlige myndighed, som tager initiativ til et projekt.
- 8) Tilladelse: Afgørelse om tilladelse efter § 25 og afgørelse om tilladelse efter anden lovgivning som fastsat i medfør af § 15, stk. 4, erstatter tilladelse efter § 25, der giver bygherren ret til at gennemføre projektet.

Samordnede eller koordinerede fælles procedurer

§ 6. En miljøvurdering, der gennemføres efter reglerne i afsnit II om miljøvurdering m.v. af planer og programmer, træder ikke i stedet for den vurdering, der skal foretages efter afsnit III om miljøvurdering m.v. af konkrete projekter eller tilsvarende bestemmelser om vurdering af visse offentlige og private projekters virkning på miljøet (VVM) i medfør af anden lovgivning.

§ 7. Miljø- og fødevareministeren fastsætter regler om fælles og samordnede procedurer for miljøvurdering af projekter, for hvilke der både gælder krav om at gennemføre en vurdering af indvirkningen på miljøet efter denne lov og krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde og generelt beskyttede arter efter bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter eller tilsvarende krav efter anden lovgivning.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om fælles og samordnede procedurer for miljøvurderinger efter henholdsvis afsnit II og afsnit III og for miljøvurderinger, hvor der hidrører krav om vurdering både fra denne lov og fra anden lovgivning end den omfattet af stk. 1, som gennemfører EU-lovgivning.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan efter forhandling med vedkommende ressortminister fastsætte regler om koordinering af myndighedskompetence i sager vedrørende konkrete projekter.

Afsnit II

Miljøvurdering m.v. af planer og programmer

Kapitel 4

Myndighedens kompetence, screeningsafgørelse og afgrænsning af miljørapporten

§ 8. Myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer, hvor disse

- 1) udarbejdes inden for landbrug, skovbrug, fiskeri, energi, industri, transport, affaldshåndtering, vandforvaltning, telekommunikation, turisme, fysisk planlægning og arealanvendelse og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til de projekter, der er omfattet af bilag 1 og 2,

- 2) medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger eller
- 3) vurderes at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. stk. 2.

Stk. 2. Myndigheden skal gennemføre en vurdering af, om planer og programmer kan få væsentlig indvirkning på miljøet, når disse

- 1) er omfattet af stk. 1, nr. 1, og kun fastlægger anvendelsen af mindre områder på lokalt plan eller angiver mindre ændringer i sådanne planer eller programmer eller
- 2) i øvrigt fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser og kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet.

§ 9. Den myndighed, der udarbejder eller vedtager planer og programmer, skal snarest muligt enten gennemføre en miljøvurdering efter § 8, stk. 1, eller en vurdering efter § 8, stk. 2, af, om sådanne kan få eller kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet.

Screeningsafgørelse

§ 10. Myndigheden træffer afgørelse om, hvorvidt planer og programmer efter § 8, stk. 2, er omfattet af kravet om miljøvurdering. Ved afgørelsen skal myndigheden inddrage de relevante kriterier i bilag 3 og resultaterne af høringerne efter § 32.

Afgrænsning af miljørapportens indhold

§ 11. Myndigheden skal forud for udarbejdelsen af miljørapporten for planer og programmer omfattet af § 8, stk. 1, foretage en afgrænsning af miljørapportens indhold.

Kapitel 5

Miljørapport, overvågningsprogram og sammenfattende redegørelse

§ 12. Når myndigheden skal gennemføre en miljøvurdering i henhold til § 8, stk. 1, skal myndigheden udarbejde en miljørapport, der på grundlag af de oplysninger, der er nævnt i bilag 4, vurderer den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet af planens eller programmets gennemførelse og rimelige alternativer under hensyn til planens eller programmets mål og geografiske anvendelsesområde.

Stk. 2. Miljørapporten skal indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyntagen til den aktuelle viden og gængse vurderingsmetoder og til, hvor detaljert planen eller programmet er, hvad planen eller programmet indeholder, på hvilket trin i et beslutningsforløb planen eller programmet befinder sig, og hvorvidt bestemte forhold vurderes bedre på et andet trin i det pågældende forløb.

Stk. 3. Oplysninger om planens eller programmets indvirkning på miljøet, der er indhentet på et andet trin af beslutningsforløbet eller som følge af anden lovgivning, og som er omfattet af bilag 4, kan anvendes i miljørapporten.

Stk. 4. Miljørapporten skal indeholde en beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger vedrørende overvågning af de væsentlige indvirkninger på miljøet ved planens eller programmets gennemførelse i overensstemmelse med regler fastsat i

medfør af § 14. Miljørapportens program for overvågning udarbejdes med henblik på at kunne identificere uforudsete negative virkninger på et tidligt trin og træffe enhver hensigtsmæssig afhjælpende foranstaltning. Eksisterende overvågningsordninger kan anvendes, i det omfang det er hensigtsmæssigt.

§ 13. Ved den endelige godkendelse eller vedtagelse af planen eller programmet skal myndigheden inddrage miljørapporten, som er udarbejdet efter § 12, herunder miljøpåvirkninger, som ikke i øvrigt varetages efter den miljølovgivning, i henhold til hvilken planen eller programmet tilvejebringes, resultaterne af en eventuel høring af andre stater efter § 38 og udtalelser fra andre myndigheder og offentligheden efter § 32.

Stk. 2. Myndigheden skal udarbejde en sammenfattende redegørelse for,

- 1) hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- 2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- 3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- 4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

§ 14. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte nærmere regler om overvågningens gennemførelse, om indholdet i overvågningen, om, at overvågningen i visse tilfælde skal udøves af andre myndigheder, og om indberetning til ministeren af resultaterne af overvågningen.

Afsnit III

Miljøvurdering m.v. af konkrete projekter

Kapitel 6

Krav om tilladelse, screeningsafgørelse og myndighedens kompetence

Krav om tilladelse

§ 15. Følgende projekter, der kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, må ikke påbegyndes, før myndigheden, jf. § 17, skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet:

- 1) Projekter omfattet af bilag 1, som en bygherre har indgivet ansøgning om,
- 2) projekter omfattet af bilag 2, hvorom der er truffet afgørelse efter § 21 om krav om miljøvurdering, og
- 3) projekter omfattet af bilag 2, hvor en bygherre har anmodet om, at ansøgningen skal undergå en miljøvurdering, jf. § 18, stk. 2.

Stk. 2. For projekter omfattet af stk. 1, nr. 3, skal myndigheden, jf. § 17, stk. 1-6, og regler fastsat i medfør heraf, lade projektet undergå en miljøvurdering.

Stk. 3. Tilladelser, som i henhold til regler fastsat i medfør af stk. 4 helt eller delvis skal erstatte tilladelser efter § 25,

skal meddeles på baggrund af en miljøvurdering efter reglerne i denne lov eller regler fastsat i medfør af § 4, stk. 4.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at en afgørelse om tilladelse efter § 25 helt eller delvis kan erstattes af en tilladelse, som udstedes i medfør af anden lov for projekter omfattet af stk. 1.

Screeningsafgørelse

§ 16. Et projekt omfattet af bilag 2 må ikke påbegyndes, før myndigheden, jf. § 17, skriftligt har meddelt bygherren, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 21.

Myndighedens kompetence

§ 17. Kommunalbestyrelsen er myndighed for behandling af projekter på land omfattet af bilag 1 og 2 og for behandling af bygherrens ansøgninger efter § 18 og dertil knyttede afgørelser efter §§ 21 og 25, jf. dog stk. 2, 5 og 6.

Stk. 2. Regionsrådet er myndighed for behandling af projekter omfattet af bilag 1 og 2 og for behandling af bygherrens ansøgninger efter § 18 og dertil knyttede afgørelser efter §§ 21 og 25, hvis dele af eller hele projektet er omfattet af råstoflovens § 7, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren er myndighed for behandling af projekter på havområdet omfattet af bilag 1 og 2 og for behandling af bygherrens ansøgninger efter § 18 og dertil knyttede afgørelser efter §§ 21 og 25. Dog er kommunalbestyrelsen myndighed for behandling af projekter vedrørende intensivt fiskeopdræt, hvor det samlede anlæg er beliggende nærmere end 1 sømil fra kysten.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren er myndighed for følgende projekter på havet:

- 1) Projekter om efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger m.v. omfattet af bilag 1, nr. 14, 16, 22, 23 og 29, og bilag 2, nr. 2, litra d og e, nr. 3, litra a, nr. 10, litra i, og nr. 13, litra a og b.
- 2) Projekter om etablering af elproduktionsanlæg, der udnytter vand og vind, med tilhørende interne ledningsanlæg omfattet af bilag 2, nr. 3, litra i og j, og nr. 13, litra a.

Stk. 5. Miljø- og fødevareministeren kan i særlige tilfælde beslutte at overtage kommunalbestyrelsers og regionsråds opgaver og beføjelser efter denne lov i sager, der berører andre myndigheders lovbestemte opgaver eller har større betydning.

Stk. 6. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at ministeren overtager kommunalbestyrelsens eller regionsrådets opgaver og beføjelser angående behandling af bygherrens ansøgninger og dertil knyttede afgørelser efter §§ 21 og 25 for visse projektyper samt den dertil knyttede tilsynskompetence. Miljø- og fødevareministeren kan endvidere fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen og regionsrådet skal videresende sådanne ansøgninger til Miljø- og Fødevareministeriet. Dette gælder også, såfremt ansøgningerne er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening.

Stk. 7. Vedkommende minister fastsætter, hvem der er myndighed for behandling af projekter, der vedtages i enkeltheder ved lov.

Kapitel 7

Krav til bygherren

Ansøgning

§ 18. Bygherren skal før etablering, udvidelse eller ændring af projekter omfattet af bilag 1 og 2 indgive en skriftlig ansøgning om projektet til den myndighed, der skal behandle ansøgningen, jf. § 17.

Stk. 2. Såfremt bygherren ønsker, at et projekt omfattet af bilag 2 skal undergå en miljøvurdering, skal bygherrens ansøgning indeholde oplysning herom.

§ 19. Bygherrens ansøgning om en afgørelse efter § 21 skal indeholde

- 1) oplysninger om projektets potentielle indvirkning på miljøet, jf. bilag 5, og
- 2) tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger af projektets indvirkninger på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivning, der er relevante for det konkrete projekt.

Stk. 2. Ansøgningen efter stk. 1 kan indeholde en beskrivelse af særkender ved projektet eller af de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå eller forebygge, hvad der kunne have været væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

Miljøkonsekvensrapport

§ 20. Bygherren fremlægger en miljøkonsekvensrapport for et projekt omfattet af § 15. De oplysninger, som bygherren efter stk. 2 fremlægger i miljøkonsekvensrapporten, skal være fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

Stk. 2. Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte følgende oplysninger:

- 1) En beskrivelse af projektet med oplysninger om projektets placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
- 2) en beskrivelse af projektets forventede væsentlige indvirkninger på miljøet,
- 3) en beskrivelse af projektets særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
- 4) en beskrivelse af de rimelige alternativer, som bygherren har undersøgt, og som er relevante for projektet og dets særlige karakteristika, og en angivelse af hovedårsagerne til den valgte løsning under hensyntagen til projektets indvirkninger på miljøet,
- 5) et ikketeknisk resumé af de i nr. 1-4 omhandlede oplysninger og
- 6) alle yderligere oplysninger omhandlet i bilag 7, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for et bestemt projekt eller en bestemt projektype og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.

Stk. 3. Har myndigheden afgivet en udtalelse efter § 23, stk. 1, skal miljøkonsekvensrapporten lægge denne udtalelse til grund. Ved udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten skal der tages hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning.

Stk. 4. De oplysninger, som bygherren skal give om det ansøgte projekt i miljøkonsekvensrapporten, jf. stk. 2, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere projektets væsentlige direkte og indirekte virkninger på følgende faktorer:

- 1) Befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) den biologiske mangfoldighed med særlig vægt på arter og naturtyper, der er beskyttet i henhold til Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskab og
- 5) samspillet mellem faktorerne i nr. 1-4.

Stk. 5. Virkningerne nævnt i stk. 4 omfatter de forventede virkninger af projektets sårbarhed over for risici for større ulykker eller katastrofer.

Stk. 6. Bygherren skal sikre, at miljøkonsekvensrapporten, jf. stk. 1, er udarbejdet af kvalificerede og kompetente eksperter.

Kapitel 8

Screeningsafgørelse

§ 21. Myndigheden, jf. § 17, træffer på grundlag af bygherrens ansøgning, jf. § 19, afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af bilag 2 er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til kriterierne i bilag 6. Afgørelsen skal endvidere tage hensyn til resultaterne af foreløbig kontrol eller vurderinger af indvirkningen på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivningen.

Stk. 2. Afgørelsen skal begrundes med hovedårsagerne til afgørelsen og henvisning til de i bilag 6 opførte relevante kriterier. Begrundelsen for en afgørelse om, at et projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, skal endvidere anføre særkender ved projektet eller anføre, hvilke foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå eller forebygge, hvad der ellers kunne have været væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, hvis bygherren har fremlagt en beskrivelse efter § 19, stk. 2.

§ 22. Myndigheden skal træffe afgørelse efter § 21 hurtigst muligt og senest 90 dage fra den dag, hvor bygherren har fremlagt de krævede oplysninger, jf. § 19.

Stk. 2. I særlige tilfælde kan myndigheden forlænge fristen efter stk. 1. Myndigheden skal underrette bygherren skriftligt om årsagerne til forlængelsen og om, hvornår der forventes truffet en afgørelse.

Kapitel 9

Afgrænsning af miljøkonsekvensrapportens indhold

§ 23. For projekter omfattet af § 15, stk. 1, skal myndigheden forud for bygherrens udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport afgive en udtalelse om, hvor omfattende og detaljerede de oplysninger skal være, som bygherren skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. For projekter på havområdet, jf. § 17, stk. 3 og 4, afgiver myndigheden kun udtalelse efter reglerne i stk. 1, hvis bygherren anmoder herom.

Stk. 3. Myndigheden kan, hvis bygherren anmoder herom, undlade at afgive udtalelse efter stk. 1, hvis myndigheden finder det ubetænkeligt i forhold til det konkrete projekt.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet af udtalelsen efter stk. 1 og om myndighedens afgrænsning af miljøkonsekvensrapportens indhold.

Kapitel 10

Afgørelse om tilladelse til projekter omfattet af krav om miljøvurdering

Oplysningsgrundlaget for myndighedens afgørelse om tilladelse

§ 24. Efter modtagelsen af miljøkonsekvensrapporten fra bygherren gennemgår myndigheden rapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise med henblik på at sikre, at den opfylder kravene i § 20. Myndigheden kan om nødvendigt indhente yderligere oplysninger fra bygherren til opfyldelse af kravene i § 20, stk. 2.

Stk. 2. Myndigheden skal efter gennemgang af miljøkonsekvensrapporten sende den i høring hos berørte myndigheder og offentligheden i overensstemmelse med § 35, stk. 1, nr. 3, og § 38.

§ 25. Efter høringen skal myndigheden træffe afgørelse, om en ansøgning efter § 18, stk. 1, kan imødekommes. Afgørelsen træffes på grundlag af bygherrens ansøgning, miljøkonsekvensrapporten, eventuelle supplerende oplysninger og resultatet af de høringer, der er foretaget. Såfremt projektet kan få væsentlig indvirkning på miljøet i en anden stat, kan myndigheden først træffe afgørelse om tilladelse til projektet, når miljø- og fødevareministerens samtykke efter § 38 foreligger.

Stk. 2. Myndigheden træffer afgørelse efter stk. 1 om tilladelse inden for en rimelig frist. Forsinkes myndighedens afgørelse, skal begrundelsen herfor meddeles bygherren.

§ 26. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at myndigheden ikke må meddele tilladelse til at påbegynde et projekt, før der er tilvejebragt det nødvendige plangrundlag for projektet efter lov om planlægning.

§ 27. Træffer myndigheden afgørelse efter § 25, stk. 1, om at tillade det ansøgte projekt, skal afgørelsen indeholde alle de miljømæssige betingelser, der er knyttet til afgørelsen, en beskrivelse af alle projektets særkender og de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere væsentlige skadelige

indvirkninger på miljøet, og eventuelle overvågningsforanstaltninger.

Stk. 2. Myndigheden kan stille vilkår for tilladelser, jf. stk. 1, med henblik på opfyldelse af lovens formål og inden for dens anvendelsesområde.

Stk. 3. Træffer myndigheden afgørelse om at nægte tilladelse til det ansøgte projekt, skal myndigheden angive hovedårsagerne herfor i afgørelsen.

§ 28. Vil projektet have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, skal myndigheden i tilladelsen stille vilkår, jf. § 27, stk. 2, for bygherrens overvågning heraf.

Stk. 2. Myndigheden kan genoptage en afgørelse efter § 25 og kan om nødvendigt meddele forbud og påbud, herunder tilbagekalde en tilladelse eller fastsætte særlige vilkår i en eksisterende tilladelse, hvis

- 1) der fremkommer nye oplysninger om projektets væsentlige skadelige indvirkning på miljøet eller
- 2) projektets væsentlige skadelige indvirkning ikke kunne forudses ved myndighedens afgørelse om tilladelsen.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte nærmere regler om overvågningsens gennemførelse, om indholdet i overvågningen og om, at overvågningen i visse tilfælde skal udøves af andre end bygherren, samt om indberetning til ministeren af resultaterne af overvågningen.

Kapitel 11

Bemyndigelser til at fastsætte krav til ansøgning, miljøkonsekvensrapport og myndighedernes behandling heraf

§ 29. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at indgivelse af ansøgninger efter §§ 18 og 19 og fremlæggelse af miljøkonsekvensrapport efter § 20 skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening eller indgives digitalt.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, hvilke oplysninger bygherren skal afgive ved ansøgning efter §§ 18 og 19, og at indgivelse af ansøgninger skal ske på et særligt skema.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, hvilke oplysninger bygherren skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten til myndigheden, og i hvilken form oplysningerne skal indgives.

§ 30. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om myndighedens behandling af ansøgninger efter § 19 og om, at sådanne ansøgninger skal afgøres samtidig med visse ansøgninger efter lov om miljøbeskyttelse.

Afsnit IV

Udpegning af berørte myndigheder, høring, offentliggørelse m.v.

Kapitel 12

Udpegning af berørte myndigheder

§ 31. Den myndighed, der som en del af udarbejdelsen eller vedtagelsen af en plan eller et program foretager en miljøvurdering efter reglerne i afsnit II eller foretager en miljøvurdering af bygherrens projekt og træffer afgørelse efter

reglerne i afsnit III, skal udpege de myndigheder, der kan forventes at blive berørt af planen, programmet eller projektet, jf. § 5, nr. 2.

Stk. 2. Miljø- og Fødevareministeriet er altid berørt myndighed, hvis den myndighed, der foretager miljøvurderingen efter reglerne i afsnit II eller er rette myndighed til at foretage miljøvurderingen og træffe afgørelse efter reglerne i afsnit III, er et ministerium eller en anden statslig myndighed.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, hvilke myndigheder der er berørte myndigheder.

Kapitel 13

Høring af offentligheden og myndigheder og offentliggørelse i forbindelse med miljøvurdering m.v. efter afsnit II

Høring i forbindelse med miljøvurdering m.v. efter afsnit II

§ 32. Den myndighed, der som en del af udarbejdelsen eller vedtagelsen af en plan eller et program foretager en miljøvurdering m.v. efter reglerne i afsnit II, skal foretage høring af

- 1) berørte myndigheder, før der træffes screeningsafgørelse efter § 10,
- 2) berørte myndigheder, før der tages stilling til afgrænsningen af miljørapporten, jf. § 11, og
- 3) offentligheden og berørte myndigheder over udkast til plan eller program samt ledsagende miljørapport, jf. § 12.

Stk. 2. Myndigheden fastsætter en passende frist for høringer efter stk. 1.

Stk. 3. Er der i medfør af anden lovgivning fastsat regler om offentlighedens inddragelse i forbindelse med udarbejdelse af planen eller programmet, herunder om tidsfrister for indsigelser m.v. mod plan- eller programforslaget og offentlig bekendtgørelse af og offentlig tilgængelighed til plan- eller programforslaget, finder disse regler anvendelse på såvel udkast til plan eller program som den ledsagende miljørapport.

Offentliggørelse af afgørelser m.v. efter afsnit II

§ 33. Myndighedens screeningsafgørelse efter § 10 om, at der ikke vil blive gennemført en miljøvurdering af en plan eller et program, skal offentliggøres med begrundelse snarest muligt og før den endelige godkendelse eller vedtagelse af planen eller programmet. Offentliggørelsen skal indeholde oplysning om, hvorvidt afgørelsen kan påklages, og fristen herfor.

§ 34. Myndigheden skal offentliggøre den endeligt godkendte eller vedtagne plan eller det endeligt godkendte eller vedtagne program, miljørapporten og den sammenfattende redegørelse efter § 13, stk. 2, og fremsende disse til berørte myndigheder. Offentliggørelsen skal indeholde oplysning om, hvorvidt afgørelsen kan påklages, og fristen herfor.

Stk. 2. Når der har været gennemført en høring af andre stater efter § 38, skal myndigheden sende den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program vedlagt den sammenfattende redegørelse til miljø- og føde-

vareministeren, som sikrer, at disse sendes til de berørte stater.

Kapitel 14

Høring af offentligheden og myndigheder og offentliggørelse i forbindelse med miljøvurdering m.v. efter afsnit III

Høring i forbindelse med miljøvurdering m.v. efter afsnit III

§ 35. Den myndighed, der foretager en miljøvurdering af bygherrens ansøgning og træffer afgørelse efter reglerne i afsnit III, skal foretage høring af

- 1) berørte myndigheder, før der træffes en afgørelse efter § 21,
- 2) offentligheden og berørte myndigheder ved afgrænsningen af miljøkonsekvensrapportens indhold, og før myndigheden afgiver en udtalelse efter § 23, og
- 3) de berørte myndigheder og offentligheden over miljøkonsekvensrapporten, som bygherren har fremlagt, herunder ansøgningen om tilladelse, før der træffes en afgørelse om tilladelse.

Stk. 2. Med henblik på høringen efter stk. 1, nr. 2, skal myndigheden offentliggøre en kort beskrivelse af hovedtrækkene i det påtænkte projekt samt følgende oplysninger:

- 1) Angivelse af, hvortil bemærkninger eller spørgsmål kan rettes, og nærmere oplysninger om fristerne for fremsendelse af bemærkninger eller spørgsmål.
- 2) Karakteren af eventuelle afgørelser eller udkast til afgørelse, hvis et sådant foreligger, samt efter hvilken lov afgørelsen skal træffes.
- 3) Hvorvidt de miljøoplysninger, der er indhentet af bygherren eller myndigheden til brug for sagens behandling, er til rådighed for offentligheden.
- 4) Hvor og hvordan de relevante oplysninger stilles til rådighed.
- 5) Hvilke foranstaltninger der er truffet med henblik på offentlighedens deltagelse i VVM.

Stk. 3. Med henblik på høringen efter stk. 1, nr. 3, skal myndigheden offentliggøre de i stk. 2 nævnte oplysninger med ansøgningen, miljøkonsekvensrapporten, eventuelle supplerende oplysninger, jf. § 24, og udkast til afgørelse om tilladelse.

Stk. 4. Myndigheden kan fastsætte passende tidsfrister for høringer af de berørte myndigheder, jf. stk. 1, nr. 1 og 2. Myndigheden fastsætter en frist for høring af offentligheden, jf. stk. 1, nr. 2, på 14 dage. Myndigheden kan fravige denne frist, såfremt der foreligger særlige omstændigheder. For høring af offentligheden, jf. stk. 1, nr. 3, er høringsfristen mindst 8 uger.

Offentliggørelse af afgørelser m.v. efter afsnit III

§ 36. Myndigheden skal offentliggøre en afgørelse efter § 21.

§ 37. Når der er truffet afgørelse om at give eller nægte tilladelse til et projekt omfattet af § 15, stk. 1, skal myndigheden straks sikre, at følgende oplysninger er tilgængelige for offentligheden og de berørte myndigheder:

- 1) Indholdet af afgørelsen og de betingelser, der eventuelt er knyttet hertil.
- 2) De vigtigste begrundelser og overvejelser, der ligger til grund for afgørelsen, herunder oplysninger om proceduren for offentlig deltagelse.
- 3) Resumeet af resultaterne af de høringer, der er foretaget.
- 4) De oplysninger, der er indsamlet i henhold til § 24, stk. 1, 2. pkt., og § 24, stk. 2, jf. §§ 35 og 38.
- 5) Hvordan resultaterne og oplysningerne, jf. nr. 3 og 4, er indarbejdet eller på anden måde taget i betragtning, herunder eventuelle kommentarer fra berørte stater.

Stk. 2. Den eller de myndigheder, der har truffet afgørelse om projektet, underretter alle stater, der er blevet hørt, jf. § 38, og fremsender de i stk. 1 nævnte oplysninger.

Kapitel 15

Grænseoverskridende indvirkninger på miljøet

§ 38. Forventes en plan, et program eller et projekt at få væsentlig indvirkning på miljøet i en anden stat, skal myndigheden snarest muligt underrette miljø- og fødevareministeren med henblik på gennemførelse af høring efter reglerne i stk. 3 eller 4. Myndigheden må ikke godkende eller vedtage planen eller programmet endeligt eller træffe afgørelse om tilladelse, før ministeren giver samtykke hertil.

Stk. 2. Modtager miljø- og fødevareministeren en henvendelse fra en anden stats myndighed om, at der i Danmark er igangsat udarbejdelse af en plan eller et program eller anmeldt et projekt, hvis gennemførelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet i denne anden stat, skal miljø- og fødevareministeren foranledige, at der gennemføres høring efter reglerne i stk. 3 eller 4. Den danske myndighed må ikke godkende eller vedtage planen eller programmet endeligt eller træffe afgørelse om tilladelse, før ministeren giver samtykke hertil.

Stk. 3. For høring over udkast til en plan eller et program skal ministeren fremsende de i § 32, stk. 1, nr. 3, nævnte oplysninger, oplysninger om dens eller dets mulige grænseoverskridende virkninger på miljøet, herunder på menneskers sundhed, og oplysninger om beslutningsproceduren, herunder angivelse af en passende frist for afgivelse af bemærkninger.

Stk. 4. For høring over miljøkonsekvensrapport til et ansøgt projekt fremsender miljø- og fødevareministeren de i § 35, stk. 3, nævnte oplysninger, oplysninger om projektets mulige grænseoverskridende virkninger på miljøet, herunder på menneskers sundhed, og oplysninger om beslutningsproceduren, herunder angivelse af en passende frist for afgivelse af bemærkninger.

Stk. 5. Modtager miljø- og fødevareministeren fra en anden stat oplysninger om, at et udkast til en plan eller et program under udarbejdelse eller et ansøgt konkret projekt i denne stat kan få væsentlig indvirkning på miljøet i Danmark, skal ministeren foranledige afholdt fornødne høringer i Danmark over de fremsendte oplysninger, jf. § 32, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, for planer og programmer, og § 35, stk. 1, nr. 3, og stk. 4, for projekter.

Afsnit V

Administrative bestemmelser, straf, ikrafttræden m.v.

Kapitel 16

Administrative bestemmelser

Bortfald af screeningsafgørelser og tilladelser

§ 39. En afgørelse efter § 21 og en afgørelse om tilladelse efter § 25 bortfalder, hvis afgørelsen ikke er udnyttet, inden 3 år efter at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Forebyggelse af interessekonflikter

§ 40. En myndighed, der udarbejder planer eller programmer omfattet af denne lov, må ikke udføre opgaver og udøve beføjelser som berørt myndighed i forhold til disse planer og programmer, medmindre der er sikret en funktionel opdeling af kompetencerne inden for myndigheden.

Stk. 2. En myndighed, der er bygherre for et projekt omfattet af denne lov, må ikke behandle ansøgningen om projektet og træffe afgørelse herom, medmindre der er sikret en funktionel opdeling af kompetencerne inden for myndigheden.

Digital kommunikation, høring og indberetning

§ 41. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om anvendelse af digital kommunikation, herunder digital selvbetjening, inden for lovens område og om de nærmere vilkår herfor.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om fremgangsmåden ved gennemførelsen af høringer. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at underretninger, informationer og høringer skal ske digitalt og ved indberetning i en særlig form til en elektronisk portal eller et register.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at den kompetente myndighed skal indberette visse oplysninger om planer og programmer og om projekter til et landsdækkende digitalt register, herunder regler om, at indberetningen skal ske digitalt, og om andre tekniske krav m.v. til indberetningen.

Gebyr

§ 42. Miljø- og fødevareministeren kan efter forhandling med vedkommende minister fastsætte regler om gebyrer til dækning af myndighedens omkostninger ved administration og tilsyn efter loven, hvad angår projekter.

Delegation m.v.

§ 43. Miljø- og fødevareministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren kan bemyndige en under Miljø- og Fødevareministeriet og en under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministrene.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bemyndiges til at udøve efter stk. 1.

Internationale overenskomster, EU-retsakter og ændring af bilag

§ 44. Regeringen kan indgå overenskomster med fremmede stater om fælles foranstaltninger til opfyldelse af lovens formål. Forberedelse og gennemførelse af overenskomster sker efter forhandling med den berørte ressortminister. Hermed giver Folketinget regeringen et generelt samtykke til indgåelse af fremtidige endnu ikke udarbejdede overenskomster inden for lovens område (forhåndssamtykke).

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler til opfyldelse af overenskomster, der indgås i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren fastsætter regler med henblik på opfyldelse og anvendelse af Den Europæiske Unions retsakter om forhold, som er omfattet af denne lov.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om ændringer af bilag 1 og 2, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om ændringer af bilag 1 og 2 for projekter omfattet af § 17, stk. 4, nr. 1 og 2.

§ 45. Efter anmodning fra vedkommende minister, kommunalbestyrelsen eller regionsrådet skal myndigheder, private virksomheder og koncessionerede og tilsvarende virksomheder give de oplysninger og foretage de undersøgelser, der er nødvendige, for at myndigheden kan træffe afgørelse vedrørende konkrete projekter.

Kapitel 17

Tilsyn

§ 46. Den i henhold til § 17 kompetente myndighed er tilsynsmyndighed. Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet er dog tilsynsmyndighed for miljø- og fødevareministerens afgørelser efter §§ 21 og 25, når ministeren har overtaget disse opgaver og beføjelser i en konkret sag efter § 17, stk. 5.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden påser overholdelsen af denne lov og af de regler, der er fastsat i medfør heraf. Den kompetente myndighed er ligeledes tilsynsmyndighed for de afgørelser, der er truffet efter §§ 21 og 25, og for, at vilkår fastsat i tilladelser overholdes. Tilsynsmyndigheden påser, at påbud og forbud efter denne lov og regler fastsat i medfør heraf efterkommes.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal foretage indberetning til regionsrådet eller den tilsynsførende minister, når kommunalbestyrelsen får kendskab til et ulovligt forhold i tilfælde, hvor regionsrådet eller ministeren er tilsynsmyndighed.

Samme forpligtelse påhviler regionsrådet i forhold til kommunalbestyrelsen og den tilsynsførende minister.

Stk. 4. Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.

Stk. 5. Miljø- og fødevarerministeren kan bestemme, at tilsynet udøves af en anden myndighed, jf. stk. 1 og 2.

§ 47. Tilsynsmyndigheden og personer med bemyndigelse fra tilsynsmyndigheden har uden retskendelse adgang til enhver ejendom i tilsynsøjemed, jf. § 46, og har efter forudgående underretning til ejeren eller brugeren adgang for at foretage tekniske forarbejder til forberedelse af beslutninger efter denne lov.

Stk. 2. Legitimation skal forevises efter anmodning i forbindelse med adgang efter stk. 1.

Stk. 3. Politiet yder nødvendig bistand til at opnå den i stk. 1 nævnte adgang.

Kapitel 18

Klage og søgsmål

Planer og programmer

§ 48. En afgørelse efter § 10 om, at myndigheden ikke skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer eller ændringer deri, kan påklages efter reglerne fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet udarbejdes i henhold til.

Stk. 2. Myndighedens afgørelse, som træffes ved gennemførelsen af en miljøvurdering efter § 8, stk. 1, kan påklages efter reglerne fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet udarbejdes i henhold til.

Stk. 3. Er planen eller programmet eller ændringer deri ikke udarbejdet i henhold til lov, eller giver den pågældende lov ikke mulighed for klage, kan afgørelsen efter § 10 om, at myndigheden ikke skal gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer eller ændringer deri, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 4. Er planen eller programmet eller ændringer deri ikke udarbejdet i henhold til lov, eller giver den pågældende lov ikke mulighed for klage, kan myndighedens afgørelse, som træffes ved gennemførelsen af en miljøvurdering efter § 8, stk. 1, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 5. Stk. 3 og 4 finder ikke anvendelse på planer og programmer, der vedtages af Folketinget ved en lovgivningsprocedure.

Projekter

§ 49. Afgørelser efter § 21, for så vidt angår retlige spørgsmål, afgørelser efter § 25 og afgørelser efter § 46 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte regler om, at klager over afgørelser efter stk. 1 i visse tilfælde skal behandles af Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 3. Afgørelser i henhold til anden lovgivning, som i henhold til regler fastsat i medfør af § 15, stk. 4, erstatter afgørelser om tilladelse efter § 25, kan påklages efter reglerne i den lovgivning, som afgørelsen meddeles i henhold til.

Stk. 4. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om, at ministerens afgørelser efter § 21 vedrørende projekter omfattet af § 17, stk. 4, nr. 1 og 2, påklages til Energiklagenævnet, og om de nærmere regler herfor.

Klageberettigede

§ 50. Klageberettiget efter § 48, stk. 3 og 4, og § 49, stk. 1, er miljø- og fødevarerministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald og landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Stk. 2. Vedkommende minister kan fastsætte særlige regler om klageberettigelse i sager vedrørende projekter på havområdet.

Klagefrist

§ 51. Klage efter § 48, stk. 3 og 4, og § 49, stk. 1, skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter offentliggørelsen af screeningsafgørelsen efter § 10, den vedtagne plan eller det vedtagne program, screeningsafgørelsen efter § 21 eller afgørelsen efter §§ 25 og 46, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Udløber klagefristen på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 3. Klage efter § 48, stk. 4, kan tidligst indgives, når planen eller programmet er endeligt vedtaget.

Indgivelse af klage m.v.

§ 52. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden.

Stk. 2. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3. Når myndigheden videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at af-

give bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 4. Myndigheden skal straks underrette Natur- og Miljøklagenævnet, hvis den, efter at klagen er videresendt til nævnet, inddrages i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Natur- og Miljøklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 5. Myndighedens videresendelse af klage og efterfølgende kommunikation om klagesagen, jf. stk. 1, til Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Tilsvarende gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage efter stk. 1 ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videregende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 1-3 ikke anvendelse.

Stk. 7. Påklages en afgørelse, skal den myndighed, der har truffet afgørelsen, sikre, at adressaten for afgørelsen straks underrettes om klagen.

Opsættende virkning

§ 53. Ved rettidig klage efter § 49, stk. 1, kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at en afgørelse efter § 21 eller en afgørelse om tilladelse efter § 25 ikke må udnyttes, og at et påbud efter § 46, stk. 4, ikke skal efterkommes. Er et bygge- eller anlægsarbejde iværksat, kan Natur- og Miljøklagenævnet påbyde dette standset.

Søgsmål

§ 54. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter denne lov eller regler fastsat i medfør af loven, skal være anlagt, inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt adressaten. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen fra offentliggørelsen.

Stk. 2. Ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af denne lov, skal retten påse, at omkostningerne ved sagen ikke er uoverkommeligt høje for de berørte parter.

Kapitel 19

Lovliggørelse og straf

§ 55. Det påhviler den til enhver tid værende ejer af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold. Består forholdet i en ulovlig brug af ejendommen, påhviler pligten tillige brugeren.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden kan på ejerens bekostning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal vedkommende myndighed lade påbuddet aflyse fra tingbogen.

Stk. 3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes inden den i dommen fastsatte frist og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at

føre til, at påbuddet efterkommes, kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på ejerens bekostning.

§ 56. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) undlader at indgive skriftlig ansøgning om afgørelse efter § 21 eller afgørelse om tilladelse, jf. 18, stk. 1,
- 2) i strid med § 15, stk. 1, påbegynder et projekt, før myndigheden har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet,
- 3) i strid med § 16 påbegynder et ansøgt projekt, før myndigheden skriftligt har meddelt bygherren, at projektet ikke antages at kunne have en væsentlig indvirkning på miljøet,
- 4) tilsidesætter vilkår for en tilladelse efter loven eller regler fastsat i medfør af loven eller
- 5) undlader at efterkomme et påbud eller forbud, der er udstedt i henhold til loven eller regler fastsat i medfør heraf, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er voldt skade på de interesser, som loven tilsiger at beskytte, eller opnået eller tilsiget en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved lavere økonomiske omkostninger.

Stk. 3. Sker der ikke konfiskation af udbytte, som er opnået ved overtrædelsen, skal der ved udmåling af bøde, herunder tillægsbøde, tages særligt hensyn til en opnået eller tilsiget økonomisk fordel, jf. stk. 2.

Stk. 4. Forældelsesfristen for strafansvaret efter stk. 1 er 5 år.

Stk. 5. Juridiske personer kan pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 20

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

§ 57. Loven træder i kraft den 16. maj 2017.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse ved behandling af klager over afgørelser efter lov om miljøvurdering af planer og programmer truffet før lovens ikrafttræden. For sådanne klager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse på planer og programmer, der er under tilvejebringelse efter lov om miljøvurdering af planer og programmer før lovens ikrafttræden. For sådanne planer og programmer finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. Loven finder ikke anvendelse ved Energiklagenævnets behandling af klager over afgørelser efter lov om anvendelse af Danmarks undergrund, lov om kontinental-soklen og lov om fremme af vedvarende energi eller regler udstedt i medfør heraf truffet før lovens ikrafttræden. For sådanne klager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. De hidtil gældende regler i § 26 i lov om fremme af vedvarende energi og i bekendtgørelse nr. 68 af 26. januar 2012 om vurdering af virkning på miljøet (VVM) ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg på havet

finder fortsat anvendelse på konkrete projekter omfattet af denne lov, hvis

- 1) Energistyrelsen har truffet screeningsafgørelse, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3, før ikrafttrædelsestidspunktet,
- 2) ansøgeren har anmodet Energistyrelsen om en udtalelse om, hvilke oplysninger der skal fremlægges i VVM-redegørelsen, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 5, før ikrafttrædelsestidspunktet eller
- 3) ansøgeren har fremsendt VVM-redegørelsen til Energistyrelsen, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1, før ikrafttrædelsestidspunktet.

Stk. 6. De hidtil gældende regler i § 28 a i lov om anvendelse af Danmarks undergrund, i § 4 a i lov om kontinentalsoklen og i bekendtgørelse nr. 1419 af 3. december 2015 om VVM, konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger m.v. offshore finder fortsat anvendelse på konkrete projekter omfattet af denne lov, hvis

- 1) Energistyrelsen har truffet screeningsafgørelse, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 3, før ikrafttrædelsestidspunktet,
- 2) ansøgeren har anmodet Energistyrelsen om en udtalelse om, hvilke oplysninger der skal fremlægges i VVM-redegørelsen, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 4, før ikrafttrædelsestidspunktet, eller
- 3) ansøgeren har fremsendt VVM-redegørelsen til Energistyrelsen, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, før ikrafttrædelsestidspunktet.

Stk. 7. Loven finder ikke anvendelse ved Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klager over afgørelser efter lov om planlægning, lov om råstoffer, lov om kystbeskyttelse og lov om beskyttelse af havmiljøet eller regler udstedt i medfør heraf truffet før lovens ikrafttræden. For sådanne klager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 8. De hidtil gældende regler i §§ 11 g-11 i i lov om planlægning og i bekendtgørelse nr. 1832 af 16. december 2015 finder fortsat anvendelse på konkrete projekter omfattet af denne lov, hvis

- 1) den kompetente VVM-myndighed, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 5, har truffet screeningsafgørelse, jf. bekendtgørelsens § 3, før ikrafttrædelsestidspunktet eller
- 2) den kompetente VVM-myndighed, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 5, har offentliggjort en kort beskrivelse af

hovedtrækkene af det påtænkte anlæg med henblik på at indkalde ideer og forslag fra offentligheden og berørte myndigheder til brug for afgrænsning af VVM-redegørelsens indhold, jf. bekendtgørelsens § 4, før ikrafttrædelsestidspunktet.

Stk. 9. De hidtil gældende regler i § 23 i lov om råstoffer og i kapitel 3 og bilag 4 i bekendtgørelse nr. 1306 af 24. november 2015 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen finder fortsat anvendelse på konkrete projekter omfattet af denne lov, hvis

- 1) Naturstyrelsen har truffet screeningsafgørelse, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2, før ikrafttrædelsestidspunktet,
- 2) ansøgeren har anmodet Naturstyrelsen om en udtalelse om, hvilke oplysninger der skal fremlægges i VVM-redegørelsen, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2, før ikrafttrædelsestidspunktet eller
- 3) ansøgeren har fremsendt VVM-redegørelsen til Naturstyrelsen, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 3, nr. 10, jf. § 11, stk. 1, og bilag 4, før ikrafttrædelsestidspunktet.

Stk. 10. De hidtil gældende regler i § 24 a i lov om beskyttelse af havmiljøet og i bekendtgørelse nr. 382 af 25. april 2012 om vurdering af virkninger på miljøet (VVM) af havbrug beliggende længere end 1 sømil fra kysten finder fortsat anvendelse på projekter omfattet af denne lov, hvis Miljøstyrelsen har truffet screeningsafgørelse, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1, før ikrafttrædelsestidspunktet.

Stk. 11. De hidtil gældende regler i bekendtgørelse nr. 579 af 29. maj 2013 om miljømæssig vurdering af visse anlæg og foranstaltninger på søterritoriet finder fortsat anvendelse på konkrete projekter omfattet af denne lov, hvis

- 1) Kystdirektoratet har truffet screeningsafgørelse jf. bekendtgørelsens § 3, før ikrafttrædelsestidspunktet,
- 2) Kystdirektoratet har sendt de i bekendtgørelsens § 4, stk. 2, nævnte oplysninger i høring hos berørte myndigheder før ikrafttrædelsestidspunktet eller
- 3) Kystdirektoratet har modtaget en VVM-redegørelse, som ansøger har udarbejdet og indsendt efter bekendtgørelsens § 5, før ikrafttrædelsestidspunktet.

§ 58. Lov om miljøvurdering af planer og programmer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1533 af 10. december 2015, ophæves.

§ 59. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bilag 1**Projekter omfattet af § 15, stk. 1, nr. 1**

1. Råolieraffinaderier (undtagen virksomheder, der udelukkende fremstiller smøremidler på grundlag af råolie) samt anlæg til forgasning og fortætning af mindst 500 tons kul eller bituminøs skifer om dagen.
2.
  - a) Konventionelle kraftværker og andre fyringsanlæg med en termisk ydelse på mindst 300 MW.
  - b) Kernekraftværker og andre kernereaktorer, herunder demontering og nedlukning af sådanne kernekraftværker eller reaktorer²⁾ (bortset fra forskningsanlæg til fremstilling og forarbejdning af spaltelige og fertile stoffer, hvis maksimumskapacitet ikke overstiger 1 kW vedvarende termisk ydelse).
3.
  - a) Anlæg til oparbejdning af bestrålet nukleart brændsel.
  - b) Anlæg, der er bestemt:
    - i) til fremstilling eller berigning af nukleart brændsel
    - ii) til oparbejdning af bestrålet nukleart brændsel eller højradoaktivt affald
    - iii) til endelig bortskaffelse af bestrålet nukleart brændsel
    - iv) udelukkende til endelig bortskaffelse af radioaktivt affald
    - v) udelukkende til deponering (planlagt til at vare i mere end 10 år) af bestrålet nukleart brændsel eller radioaktivt affald på et andet sted med produktionsstedet.
4.
  - a) Integrerede jern- og stålværker til fremstilling af råjern og råstål.
  - b) Anlæg til udvinding af non-ferro-råmetaller af malme, koncentrat eller sekundære råstoffer ved hjælp af metalprocesser, kemiske eller elektrolytiske processer.
5. Anlæg til udvinding af asbest og til behandling og forarbejdning af asbest og af produkter, der indeholder asbest: for så vidt angår produkter i asbestcement, med en årlig produktion på over 20.000 tons færdige produkter; for så vidt angår friktionspakninger, med en årlig produktion på 50 tons færdige produkter; for så vidt angår anden anvendelse af asbest, med et årligt forbrug heraf på over 200 tons.
6. Integrerede kemiske anlæg, dvs. anlæg til fremstilling i industriel målestok af stoffer ved kemisk omdannelse, som ligger side om side og funktionelt hører sammen, og som er:
  - a) til fremstilling af organiske grundkemikalier
  - b) til fremstilling af uorganiske grundkemikalier
  - c) til fremstilling af fosfat-, kvælstof- eller kaliumholdig kunstgødning (også blandingsgødning)
  - d) til fremstilling af basisplantebeskyttelsesmidler og biocider
  - e) til fremstilling af farmaceutiske basisprodukter ved hjælp af en kemisk eller biologisk proces
  - f) til fremstilling af sprængstoffer.
7.
  - a) Nyanlæg til jernbanefjerntrafik samt lufthavne³⁾ med en start- og landingsbane på mindst 2.100 m.
  - b) Anlæg af motorveje og motortrafikveje⁴⁾.
  - c) Anlæg af nye veje med mindst fire kørebaner eller udretning og/eller udvidelse af en eksisterende vej med højst to kørebaner med henblik på anlæg af mindst fire kørebaner, hvis en sådan ny vej eller et således udrettet og/eller udvidet vejafsnit har en ubrudt længde på mindst 10 km.
8.
  - a) Indre vandveje og havne ved indre vandveje, som kan anløbes af fartøjer på over 1.350 tons.

- b) Søhandelshavne, anløbsbroer til lastning og losning, der er forbundet med havneanlæg til lands og til vands (bortset fra færgebroer), der kan anløbes af fartøjer på over 1.350 tons.
9. Anlæg til bortskaffelse af farligt affald ved forbrænding, kemisk behandling (som defineret i bilag I til Europa- Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald⁵⁾, afsnit D9) eller deponering i jorden som defineret i artikel 3, nr. 2, i det nævnte direktiv.
10. Anlæg til bortskaffelse af ikkefarligt affald ved forbrænding eller kemisk behandling (som defineret i bilag I til direktiv 2008/98/EF afsnit D9) med en kapacitet på over 100 tons/dag.
11. Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand eller kunstig tilførsel af grundvand, hvor den indvundne eller tilførte mængde vand udgør mindst 10 mio. m³/år.
- 12.
- a) Anlæg til overførsel af vandressourcer mellem flodbækkener, når formålet er at forebygge eventuel vandmangel, og når den overførte vandmængde overstiger 100 mio. m³/år.
- b) I alle andre tilfælde anlæg til overførsel af vandressourcer mellem flodbækkener, når den gennemsnitlige vandmængde i det bækken, hvorfra vandet overføres, over flere år overstiger 2.000 mio. m³/år, og den overførte vandmængde overstiger 5 pct. af denne mængde.
- I begge tilfælde er overførsel af drikkevand via rørledninger ikke omfattet.
13. Anlæg til behandling af spildevand med en kapacitet på over 150.000 personækvivalenter som defineret i artikel 2, nr. 6, i Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand⁶⁾.
14. Udvinning af mere end 500 tons råolie/dag og mere end 500.000 m³ naturgas/dag i kommercielt øje-med.
15. Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand, når den nye eller supplerende opstuede eller oplagrede vandmængde overstiger 10 mio. m³.
16. Rørledninger med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km:
- a) til transport af gas, olie, kemikalier
- b) til transport af kuldioxidstrømme (CO₂) med henblik på geologisk lagring, herunder tilknyttede pumpestationer.
17. Anlæg⁷⁾ til intensiv fjerkræavl og svineavl med mere end:
- a) 85.000 pladser til slagtekyllinger, 60.000 pladser til høner
- b) 3.000 pladser til slagtesvin (over 30 kg) eller
- c) 900 pladser til søer.
18. Industrianlæg til fremstilling af:
- a) papirmasse af træ eller andre fibermaterialer
- b) papir og pap med en produktionskapacitet på mere end 200 tons per dag.
19. Råstofindvinding fra åbne brud, hvor minestedets areal er over 25 hektar, eller tørvegravning på et areal over 150 hektar.
20. Råstofindvinding fra åbne brud med en samlet indvindingsperiode på mere end 10 år med undtagelse af indvinding indenfor de i en endeligt vedtaget råstofplan udpegede graveområder.
21. Anlæg af stærkstrømsluftledninger med en spænding på mindst 220 kV og en længde på over 15 km.

22. Anlæg til oplagring af olieprodukter samt petrokemiske eller kemiske produkter med en kapacitet på 200.000 tons eller derover.
23. Lagringslokalitet som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid⁸⁾.
24. Anlæg til opsamling af CO₂-strømme fra anlæg omfattet af dette bilag med henblik på geologisk lagring i medfør af direktiv 2009/31/EF, eller hvor den samlede opsamling af CO₂ årligt ligger på 1,5 megatons eller derover.
25. Anlæg med direkte henblik på frakturering udelukkende i forbindelse med efterforskning eller udvinding af skifergas.
26. Råstofindvinding på søterritoriet og kontinentalsoklen i internationale naturbeskyttelsesområder, jf. bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.
27. Råstofindvinding på søterritoriet og kontinentalsoklen, som årligt eller samlet er større end den hidtil tilladte, i fællesområder, jf. råstoflovens § 20, stk. 2, nr. 2, hvor der er en gældende tilladelse til indvinding, som ikke er meddelt på basis af konkrete feltundersøgelser af miljøet.
28. Råstofindvinding på søterritoriet og kontinentalsoklen af mængder over 10.000 m³ om året eller 50.000 m³ i alt i andre områder end de i nr. 27 nævnte, hvor der ikke tidligere er tilladt råstofindvinding på basis af konkrete feltundersøgelser af miljøet.
29. Enhver ændring eller udvidelse af projekter, der er opført i dette bilag, såfremt en sådan ændring eller udvidelse i sig selv opfylder de eventuelle tærskelværdier, der er fastsat i dette bilag.

- 2) Kernekraftværker og andre kernereaktorer ophører med at betragtes som sådanne, når alt nukleart brændsel og andre radioaktivt kontaminerede elementer er blevet permanent fjernet fra anlæggets område.
- 3) I denne lov forstås ved »lufthavn« en lufthavn, som svarer til definitionen i Chicago-overenskomsten af 1944 om oprettelse af Organisationen for International Civil Luftfart (bilag 14).
- 4) I denne lov forstås ved »motortrafikvej« en vej, der svarer til definitionen i ECE-aftalen af 15. november 1975 om internationale hovedtrafikårer.
- 5) EUT L 312 af 22.11.2008, s. 3.
- 6) EFT L 135 af 30.5.1991, s. 40.
- 7) Anlæg omfattet af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er alene omfattet af denne lovs bestemmelser om miljøvurdering af planer og programmer.
- 8) Direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF, 2001/80/EF, 2004/35/EF, 2006/12/EF, 2008/1/EF og forordning (EF) nr. 1013/2006.

Projekter omfattet af § 16**1. LANDBRUG, SKOVBRUG OG AKVAKULTUR**

- a) Projekter vedrørende sammenlægninger.
- b) Projekter vedrørende inddragning af uopdyrket land eller delvise naturområder til intensiv landbrugsvirksomhed.
- c) Vandforvaltningsprojekter inden for landbruget, herunder vandings- og dræningsprojekter.
- d) Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse.
- e) Anlæg⁹⁾ til intensiv husdyravl (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- f) Intensivt fiskeopdræt.

2. UDVINDINGSINDUSTRIEN

- a) Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- b) Minedrift i underjordiske brud.
- c) Råstofindvinding på havet (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- d) Dybdeboringer (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1), navnlig:
  - i) geotermiske boringer
  - ii) boringer til deponering af nukleart affald
  - iii) vandforsyningsboringer

Boringer til undersøgelse af jordbundens fasthed er ikke omfattet.

- e) Overfladeanlæg til udvinding af stenkul, råolie, naturgas og malme samt bituminøs skifer.

3. ENERGIINDUSTRIEN

- a) Industrianlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- b) Industrianlæg til transport af gas, damp og varmt vand (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- c) Transport af elektricitet gennem luftledninger, jordkabler dimensioneret til spændinger over 100 kV, samt tilhørende stationsanlæg, dog undtaget elkabler på søterritoriet (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- d) Oplagring af naturgas over jorden.
- e) Oplagring af brændselsgas i underjordiske beholdere.
- f) Oplagring af fossilt brændsel over jorden.
- g) Industriel brikettering af sten- og brunkul.
- h) Anlæg til oparbejdning og deponering af radioaktivt affald (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- i) Anlæg til fremstilling af hydroelektrisk energi.
- j) Anlæg til udnyttelse af vindkraft til energiproduktion (vindmøller), bortset fra enkeltstående vindmøller i landzone med en totalhøjde på op til 25 m (husstandsmøller).
- k) Anlæg til opsamling af CO₂-strømme fra anlæg, der ikke er omfattet af bilag 1, med henblik på geologisk lagring i medfør af direktiv 2009/31/EF.

4. PRODUKTION OG FORARBEJDNING AF METALLER

- a) Anlæg til produktion af støbejern eller stål (første eller anden smeltning) med dertil hørende strengstøbning.
- b) Anlæg til videreforarbejdning af jernmetaller ved hjælp af:
  - i) varmtvalsning
  - ii) smedning med hamre
  - iii) anbringelse af beskyttelseslag af smeltet metal.
- c) Smelteanlæg for jernmetaller.

- d) Anlæg til smeltning inkl. legering, af non-ferro-metaller undtagen ædelmetaller, herunder genindvindingsprodukter, (f.eks. forædling, støbning).
- e) Anlæg til overfladebehandling af metaller og plastmaterialer ved en elektrolytisk eller kemisk proces.
- f) Fremstilling og samling af motorkøretøjer samt fremstilling af motorer til sådanne.
- g) Skibsværfter.
- h) Anlæg til fremstilling og reparation af luftfartøjer.
- i) Fremstilling af jernbanemateriel.
- j) Eksplosionsformgivning (dybtrykning).
- k) Anlæg til kalcinering og udfrитning af malm.

5. MINERALINDUSTRIEN

- a) Koksværker (tørdestillation af kul).
- b) Anlæg til cementfremstilling.
- c) Anlæg til udvinding af asbest og fremstilling af produkter af asbest (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- d) Anlæg til fremstilling af glas inklusive glasfibre.
- e) Anlæg til smeltning af mineralske stoffer inklusive fremstilling af mineraluldsfibre.
- f) Fremstilling af keramiske produkter ved brænding, navnlig tagsten, mursten, ildfaste sten, fliser, stentøj eller porcelæn.

6. DEN KEMISKE INDUSTRI (PROJEKTER, SOM IKKE ER OMFATTET AF BILAG 1)

- a) Behandling af mellemprodukter og fremstilling af kemiske produkter.
- b) Fremstilling af pesticider og farmaceutiske produkter, af maling og lak, af elastomerer og peroxider.
- c) Anlæg til oplagring af olie samt petrokemiske og kemiske produkter.

7. LEVNEDSMIDDELINDUSTRIEN

- a) Bearbejdning af vegetabiliske og animalske fedtstoffer.
- b) Konservering af animalske og vegetabiliske produkter.
- c) Fremstilling af mejeriprodukter.
- d) Brygning og maltning.
- e) Sukkervareindustrien.
- f) Slagterier.
- g) Fremstilling af stivelse og stivelsesprodukter.
- h) Fiskemels- og fiskeoliefabrikker.
- i) Sukkerfabrikker.

8. TEKSTIL-, LÆDER-, TRÆ- OG PAPIRINDUSTRIEN

- a) Industri anlæg til produktion af papir og pap (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- b) Anlæg til forbehandling (vask, blegning, mercerisering) eller farvning af fibre eller tekstilstoffer.
- c) Anlæg til garvning af huder og skind.
- d) Anlæg til fremstilling og bearbejdning af cellulose.

9. GUMMIINDUSTRIEN

Fremstilling og behandling af produkter på grundlag af elastomerer.

10. INFRASTRUKTURPROJEKTER

- a) Anlægsarbejder i erhvervsområder til industriformål.
- b) Anlægsarbejder i byzoner, herunder opførelse af butikcentre og parkeringsanlæg.
- c) Anlæg af jernbaner og anlæg til kombineret transport og af intermodale terminaler (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).

- d) Anlæg af flyvepladser (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- e) Bygning af veje, havne og havneanlæg, herunder fiskerihavne (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- f) Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb.
- g) Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- h) Sporveje, høj- og undergrundsbaner, svævebaner eller lignende baner af særlig bygningstype, der udelukkende eller overvejende tjener til personbefordring.
- i) Anlæg af olie- og gasledninger og rørledninger til transport af CO₂-strømme med henblik på geologisk lagring (projekter, der ikke er omfattet af bilag 1).
- j) Anlæg af vandledninger over større afstande.
- k) Kystanlæg til modvirkning af erosion og maritime vandbygningskonstruktioner, der kan ændre kystlinjerne, som f.eks. skråningsbeskyttelser, strandhøfder og diger, dæmninger, moler, bølgebrydere og andre konstruktioner til beskyttelse mod havet bortset fra vedligeholdelse og genopførelse af sådanne anlæg.
- l) Uddybning og opfyldning på søterritoriet.
- m) Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand og kunstig tilførsel af grundvand, som ikke er omfattet af bilag 1.
- n) Anlæg til overførsel af vandressourcer mellem flodbækkener, som ikke er omfattet af bilag 1.

11. ANDRE PROJEKTER

- a) Permanente væddeløbs- og prøve kørselsbaner for motorkøretøjer.
- b) Anlæg til bortskaffelse af affald (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- c) Rensningsanlæg (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).
- d) Områder til oplagring af slam fra rensningsanlæg.
- e) Skrotoplagring, herunder oplagring af biler til ophugning.
- f) Prøveanlæg for motorer, turbiner eller reaktorer.
- g) Anlæg til fremstilling af kemofibre.
- h) Anlæg til indsamling eller destruering af sprængfarlige stoffer.
- i) Destruktionsanstalter.

12. TURISME OG FRITID

- a) Skiløjper, skilifter, tovbaner og hermed forbundet anlægsarbejde.
- b) Lystbådehavne.
- c) Feriebyer og hotelkomplekser uden for byområder og hermed forbundet anlægsarbejde.
- d) Permanente campingpladser.
- e) Forlystelsesparker og lign.

13.

- a) Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1).
- b) Projekter i bilag 1, som udelukkende eller hovedsagelig tjener til udvikling og afprøvning af nye metoder eller produkter, og som ikke anvendes mere end 2 år.

- 9) Anlæg omfattet af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug alene omfattet af denne lovs bestemmelser om miljøvurdering af planer og programmer.

(Miljøvurderingsdirektivets bilag II)

Kriterier for bestemmelse af den sandsynlige betydning af den indvirkning på miljøet, der er omhandlet i § 10

- 1) Planernes og programmernes karakteristika, idet der navnlig tages hensyn til:
  - i hvilket omfang planen eller programmet kan danne grundlag for projekter og andre aktiviteter med hensyn til beliggenhed, art, størrelse og driftsbetingelser eller ved tildeling af midler,
  - i hvilket omfang planen har indflydelse på andre planer eller programmer, herunder også planer og programmer, som indgår i et hierarki,
  - planens eller programmets relevans for integreringen af miljøhensyn specielt med henblik på at fremme bæredygtig udvikling,
  - miljøproblemer af relevans for planen eller programmet
  - planens eller programmets relevans for gennemførelsen af anden miljølovgivning, der stammer fra en EU-retsakt (f.eks. planer og programmer i forbindelse med affaldshåndtering eller vandbeskyttelse).
- 2) Kendetegn ved indvirkningen og det område, som kan blive berørt, idet der navnlig tages hensyn til:
  - indvirkningens sandsynlighed, varighed, hyppighed og reversibilitet
  - indvirkningens kumulative karakter
  - indvirkningens grænseoverskridende karakter
  - faren for menneskers sundhed og miljøet (f.eks. på grund af ulykker)
  - indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (det geografiske område og størrelsen af den befolkning, som kan blive berørt)
  - værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt som følge af:
    - særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv
    - overskridelse af miljøkvalitetsnormer eller -grænseværdier
    - intensiv arealudnyttelse
  - indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan.

(Miljøvurderingsdirektivets bilag I)

Oplysninger omhandlet i § 12

De oplysninger, der i henhold til § 12, stk. 1, skal gives er med forbehold af § 12, stk. 2 og 3, følgende:

- a) en skitsering af planens eller programmets indhold, hovedformål og forbindelser med andre relevante planer og programmer
- b) de relevante aspekter af den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige udvikling, hvis planen eller programmet ikke gennemføres
- c) miljøforholdene i områder, der kan blive væsentligt berørt
- d) ethvert eksisterende miljøproblem, som er relevant for planen eller programmet, herunder navnlig problemer på områder af særlig betydning for miljøet som f.eks. de områder, der er udpeget efter direktiv 79/409/EØF og 92/43/EØF
- e) de miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på internationalt plan, fællesskabsplan eller medlemsstatsplan, og som er relevante for planen eller programmet, og hvordan der under udarbejdelsen af den/det er taget hensyn til disse mål og andre miljøhensyn
- f) den sandsynlige væsentlige indvirkning¹⁰⁾ på miljøet, herunder på spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk arv, landskab og det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer
- g) planlagte foranstaltninger for at undgå, begrænse og så vidt muligt opveje enhver eventuel væsentlig negativ indvirkning på miljøet af planens eller programmets gennemførelse
- h) en kort skitsering af grunden til at vælge de alternativer, der har været behandlet, og en beskrivelse af, hvorledes vurderingen er gennemført, herunder eventuelle vanskeligheder (som f.eks. tekniske mangler eller mangel på knowhow), der er opstået under indsamlingen af de krævede oplysninger
- i) en beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger vedrørende overvågning i overensstemmelse med § 14
- j) et ikketeknisk resumé af de oplysninger, der blev givet under ovennævnte punkter.

- ¹⁰⁾ Denne indvirkning bør omfatte sekundære, kumulative, synergistiske, kort-, mellem- og langsigtede, vedvarende og midlertidige, positive og negative virkninger.

Bilag 5

(VVM-direktivets bilag II. A (ændringsdirektivet))

OPLYSNINGER SOM OMHANDLET I § 19, stk. 1 nr. 1 (OPLYSNINGER FRA BYGHERREN OM DE I BILAG 2 OPFØRTE PROJEKTER)

1. En beskrivelse af projektet, herunder navnlig:
  - a) en beskrivelse af hele projektets fysiske karakteristika og, hvor det er relevant, nedrivningsarbejder
  - b) en beskrivelse af projektets placering, navnlig med hensyn til den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt af projektet.
2. En beskrivelse af de miljøaspekter, der kan forventes at blive berørt i væsentlig grad af projektet.
3. En beskrivelse af alle de væsentlige virkninger, for så vidt oplysninger om sådanne virkninger foreligger, som projektet kan forventes at få på miljøet som følge af:
  - a) de forventede reststoffer og emissioner og den forventede affaldsproduktion, hvor dette er relevant
  - b) brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet.
4. Der skal, hvor det er relevant, tages hensyn til kriterierne i bilag 6 ved indsamlingen af oplysninger i overensstemmelse med punkt 1-3.

(VVM-direktivets bilag III (ændringsdirektivet))

UDVÆLGELSESKRITERIER OMHANDLET I § 21

(KRITERIER TIL BESTEMMELSE AF, HVORVIDT PROJEKTER OMFATTET AF BILAG 2 SKAL UNDERKASTES EN MILJØKONSEKVENSVURDERING)

1. Projektets karakteristika

Projektets karakteristika skal især anskues i forhold til:

- a) hele projektets dimensioner og udformning
- b) kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter
- c) brugen af naturressourcer, særlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet
- d) affaldsproduktion
- e) forurening og gener
- f) risikoen for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt, herunder sådanne som forårsages af klimaændringer, i overensstemmelse med videnskabelig viden
- g) risikoen for menneskers sundhed (f.eks. som følge af vand- eller luftforurening).

2. Projektets placering

Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan forventes at blive berørt af projekter, skal tages i betragtning, navnlig:

- a) den eksisterende og godkendte arealanvendelse
- b) naturressourcernes (herunder jordbund, jordarealer, vand og biodiversitet) relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund
- c) det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:
  - i) vådområder, områder langs bredder, flodmundinger
  - ii) kystområder og havmiljøet
  - iii) bjerg- og skovområder
  - iv) naturreservater og -parker
  - v) områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; Natura 2000-områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 92/43/EØF og direktiv 2009/147/EF
  - vi) områder, hvor det ikke er lykkedes — eller med hensyn til hvilke det menes, at det ikke er lykkedes — at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, og som er relevante for projektet
  - vii) tætbefolkede områder
  - viii) landskaber og lokaliteter af historisk, kulturel eller arkæologisk betydning.

3. Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet skal ses i relation til de kriterier, der er anført under punkt 1 og 2 i dette bilag, og under hensyn til projektets indvirkning på de i § 20, stk. 4, nævnte faktorer, idet der skal tages hensyn til:

- a) indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning (f.eks. geografisk område og antallet af personer, der forventes berørt)
- b) indvirkningens art
- c) indvirkningens grænseoverskridende karakter
- d) indvirkningens intensitet og kompleksitet
- e) indvirkningens sandsynlighed

- f) indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet
- g) kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter
- h) muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne.

(VVM-direktivets bilag IV (ændringsdirektivet))

OPLYSNINGER SOM OMHANDLET I § 20, STK. 1 (OPLYSNINGER TIL MILJØKONSEKVENSVURDERINGSRAPPORTEN)

1. Beskrivelse af projektet, herunder navnlig:

- a) en beskrivelse af projektets placering
- b) en beskrivelse af hele projektets fysiske karakteristika, herunder, hvor det er relevant, fornødne nedrivningsarbejder, og arealanvendelsesbehovet i anlægs- og driftsfaserne
- c) en beskrivelse af de væsentligste karakteristika ved projektets driftsfase (navnlig en eventuel produktionsproces), f.eks. energibehov og energiforbrug, typen og mængden af de anvendte materialer og naturressourcer (herunder vand, jordarealer, jordbund og biodiversitet)
- d) et skøn efter type og mængde over forventede reststoffer og emissioner (såsom vand-, luft-, jordbunds- og undergrundsforurening, støj, vibrationer, lys, varme, stråling) og mængder og typer af affald produceret i anlægs- og driftsfaserne.

2. En beskrivelse af de rimelige alternativer (f.eks. vedrørende projektets udformning, teknologi, placering, dimensioner og størrelsesorden), som bygherren har undersøgt, og som er relevante for det fremlagte projekt og dets særlige karakteristika, og angivelse af hovedårsagerne til det trufne valg, herunder en sammenligning af miljøpåvirkningerne.

3. En beskrivelse af de relevante aspekter af den aktuelle miljøstatus (referencescenarie) og en kort beskrivelse af dens sandsynlige udvikling, hvis projektet ikke gennemføres, for så vidt naturlige ændringer i forhold til referencescenariet kan vurderes ved hjælp af en rimelig indsats på grundlag af tilgængeligheden af miljøoplysninger og videnskabelig viden.

4. En beskrivelse af de i § 20, stk. 4, nævnte faktorer, der kan forventes at blive berørt i væsentlig grad af projektet: befolkningen, menneskers sundhed, biodiversiteten (f.eks. fauna og flora), jordarealer (f.eks. inddragelse af arealer), jordbund (f.eks. organisk stof, erosion, komprimering og arealbefæstelse), vand (f.eks. hydromorfologiske forandringer, kvantitet og kvalitet), luft, klima (f.eks. drivhusgasemissioner, virkninger, der er relevante for tilpasning), materielle goder, kulturarven, herunder den arkitektoniske og arkæologiske aspekter, og landskab.

5. En beskrivelse af projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet som følge af bl.a.:

- a) anlæggelsen og tilstedeværelsen af projektet, herunder, hvor det er relevant, nedrivningsarbejder
- b) brugen af naturressourcer, navnlig jordarealer, jordbund, vand og biodiversitet, så vidt muligt under hensyntagen til en bæredygtig adgang til disse ressourcer
- c) emissionen af forurenende stoffer, støj, vibrationer, lys, varme og stråling, opståelsen af gener og bortskaffelsen og genvindingen af affald
- d) faren for menneskers sundhed, kulturarven og miljøet (f.eks. på grund af ulykker eller katastrofer)
- e) kumulationen af projektets virkninger med andre eksisterende og/eller godkendte projekter, idet der tages hensyn til eventuelle eksisterende miljøproblemer i forbindelse med områder af særlig miljømæssig betydning, som kan forventes at blive berørt, eller anvendelsen af naturressourcer
- f) projektets indvirkning på klimaet (f.eks. arten og omfanget af drivhusgasemissioner) og projektets sårbarhed over for klimaændringer
- g) de anvendte teknologier og stoffer.

Beskrivelsen af de forventede væsentlige virkninger på de i § 20, stk. 4, angivne faktorer bør omfatte projektets direkte virkninger og i givet fald dets indirekte, sekundære, kumulative, grænseoverskridende,

kort-, mellem- og langsigtede, vedvarende eller midlertidige samt positive eller negative virkninger. I beskrivelsen bør der tages hensyn til de miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på EU- eller medlemsstatsplan, og som er relevante for projektet.

6. En beskrivelse af, hvilke metoder eller beviser der er anvendt til identificeringen og forudberegningen af de væsentlige virkninger på miljøet, herunder oplysninger vedrørende eventuelle vanskeligheder (f.eks. tekniske mangler eller manglende viden) i forbindelse med indsamlingen af de krævede oplysninger og vedrørende de vigtigste usikkerheder.

7. En beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller om muligt neutralisere identificerede væsentlige skadelige virkninger på miljøet og, om relevant, af eventuelle foreslåede overvågningsordninger (f.eks. udarbejdelse af en analyse efter projektets afslutning). Denne beskrivelse bør redegøre for, i hvilken grad de væsentlige skadelige virkninger på miljøet undgås, forebygges, begrænses eller neutraliseres, og bør dække både anlægs- og driftsfasen.

8. En beskrivelse af projektets forventede skadelige virkninger på miljøet som følge af projektets sårbarhed over for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt. Relevante foreliggende oplysninger indhentet via risikovurderinger foretaget i henhold til EU-lovgivning såsom Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/18/EU¹¹⁾ eller Rådets direktiv 2009/71/Euratom¹²⁾ eller relevante vurderinger foretaget i henhold til national lovgivning kan bruges til dette formål, forudsat at kravene i nærværende direktiv opfyldes. Beskrivelsen bør, hvor det er relevant, omfatte de påtænkte foranstaltninger til forebyggelse eller afbødning af sådanne begivenheders væsentlige skadelige virkninger på miljøet og oplysninger om beredskabet med henblik på og den foreslåede håndtering af sådanne nødsituationer.

9. Et ikketeknisk resumé af de på grundlag af punkt 1-8 fremlagte oplysninger.

10. En referenceliste med oplysninger om kilderne til de i rapporten indeholdte beskrivelser og vurderinger.

- ¹¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/18/EU af 4. juli 2012 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer og om ændring og efterfølgende ophævelse af Rådets direktiv 96/82/EF (EUT L 197 af 24.7.2012, s. 1).
- ¹²⁾ Rådets direktiv 2009/71/Euratom af 25. juni 2009 om EF-rammebestemmelser for nukleare anlægs nukleare sikkerhed (EUT L 172 af 2.7.2009, s. 18). 25.4.2014, L 124/18, Den Europæiske Unions Tidende, DA.